

376. Wł. Mickiewicz do J. I. Kraszewskiego 21 VIII 1886 Rkp. BJ 6520 k. 396-397.

[k. 396r]

Paryż, 21^{go} sierpnia 1886 r.

Kochany Panie,

W Paryżu bywają deszcze, ale upały minęły bezpowrotnie i najczęściej pogoda śliczna, tylko pod względem towarzystwa miasto puste. W Passy np. zatrzymując się, byłoby Panu niezłe, a w tak wielkiej stolicy pomoc lekarska znakomita. Fontainebleau piękne, ale drożyna wielka w samym mieście, a w wioskach okolicznych daleko by znów Pan znalazł się od doktorów w razie potrzeby. Naturalnie, [k. 396v] że już tutaj dojrzałych winogron, ile chcąc. Obecnie jestem sam, rodzina w kraju, mieszkanie jasne i obszerne, więc mógłby Pan na rue Guénégaud zajechać i spokojnie tutaj rozpatrzeć, gdzie dalej ruszyć, tylko... mieszkam na 3e *au-dessus de l'entresol*¹ i chociaż schody dobre, może by za wiele dla Pana fatygi? Inaczej pokoje puste, służę mam [k. 397r] Polkę, perspektywa bytności Pańskiej u mnie bardzo miła. Niech Pan wszystko to rozważy. Jeżeli Pan do Krakowa puszcza się, Paryż prawie na drodze. Że Panu ruch służy, to doskonale, ale trzeba by w dodatku się ruszyć!

Wszyscy moi znajomi rozjechali się. Dziś Aleksander Chodźko² przenosi się po stracie żony do Juvisy, zamieszka w zakładzie weteranów³. Listy śp. Ojca mojego (listów 8, z których kilka długich i pięknych)⁴ dostały się p. Jundziłł⁵, siostrze nieboszczki [k. 397v] pani Aleksandrowej. Ofiarowano mi te listy za fr[anków] 1000. Nie mogę sobie podobnej satysfakcji pozwolić. Przypuszczam, że i za 500 fr[anków] autografy te by oddano, a w dziennikach ogłoszeń robić p. Jundziłłówna nie chce. Może zdarzyć się Panu spotkać bogatego amatora autografów, który by zechciał takowe nabyć. Lepiej niech dostaną się w polskie jak w niemieckie lub angielskie ręce. Najserdeczniej pozdrawiam. Daj Boże sił! A jeżeli skierujesz się na Paryż, jestem na rozkazy Kochanego Pana.

Wł[adysław] Mickiewicz

¹ *Na trzecim piętrze licząc od półpiętra* (franc.).

² Aleksander Chodźko – zob. list nr 372.

³ Dom weteranów w Juvisy-sur-Orge (Maison des Vétérans Polonais) – placówka charytatywna założona w 1866 r., prowadzona przez siostry Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, które przyjmowały polskich weteranów powstań z 1830 i 1863 r.

⁴ Listy A. Chodźki do A. Mickiewicza: 20 listów z 1842, 1843 i 1848 z autografów w Muzeum A. Mickiewicza w Paryżu, sygn. 504, ogłosił J. Odrowąż-Pieniążek: *Listy A. Chodźki do Adama Mickiewicza*, „Pamiętnik Literacki”, R. 53 (1962), z. 3; pięć listów z 1848 przedr. H. Lutzowa: *Listy legionistów Adama Mickiewicza z lat 1848-1849*, Wrocław 1963.

⁵ Jedna z żyjących wówczas niezamężnych siostr Heleny z Jundziłłów Chodźkowej: Konstancja (1823-1902) lub Zofia (1833-1890).